

*27 Jornades de
Divulgació Pediàtrica
del Berguedà*



LA DISGRAFIA O “MALA LLETRA” I ALTRES ALARMES EN L’ESCRITURA INFANTOJUVENIL



Grafòloga • Educadora i Reeducadora de l’Escriptura

LA GRAFOLOGIA INFANTO JUVENIL

És la branca de la Grafologia dedicada a l'estudi de les escriptures d'infants i joves. És de gran utilitat per pares i professionals que envolten la infància ja que amb aquesta eina grafològica podem assolir dos importants objectius:

Seguiment del correcte desenvolupament cognitiu i motor del nen/a

Detecció de possibles problemàtiques de tipus psicològic que el poden estar afectant (senyals d'alarma)

L'escriptura en l'edat evolutiva es modifica ràpidament en paral·lel a:

1. El desenvolupament de la motricitat fina
2. La maduració neurofisiològica i afectiva
3. La formació de la personalitat.



EL COMPLEX ACTE D'ESCRIURE

En **l'infant**, després de la fase del desenvolupament grafomotor amb el gargot, l'aprenentatge de l'escriptura pròpiament dita comença al voltant dels 5 anys per finalitzar als 16 anys (aprox.) amb una escriptura ja totalment personalitzada.

Però, la preparació a l'escriptura comença des dels primers mesos de vida, el desenvolupament de les facultats **cognitives i motores**. Aquestes facultats li proporcionaran els pre-requisits que el porten al **complex acte d'escriure**.

És mitjançant les seves activitats quotidianes, especialment el joc, el nen/a adquirirà:

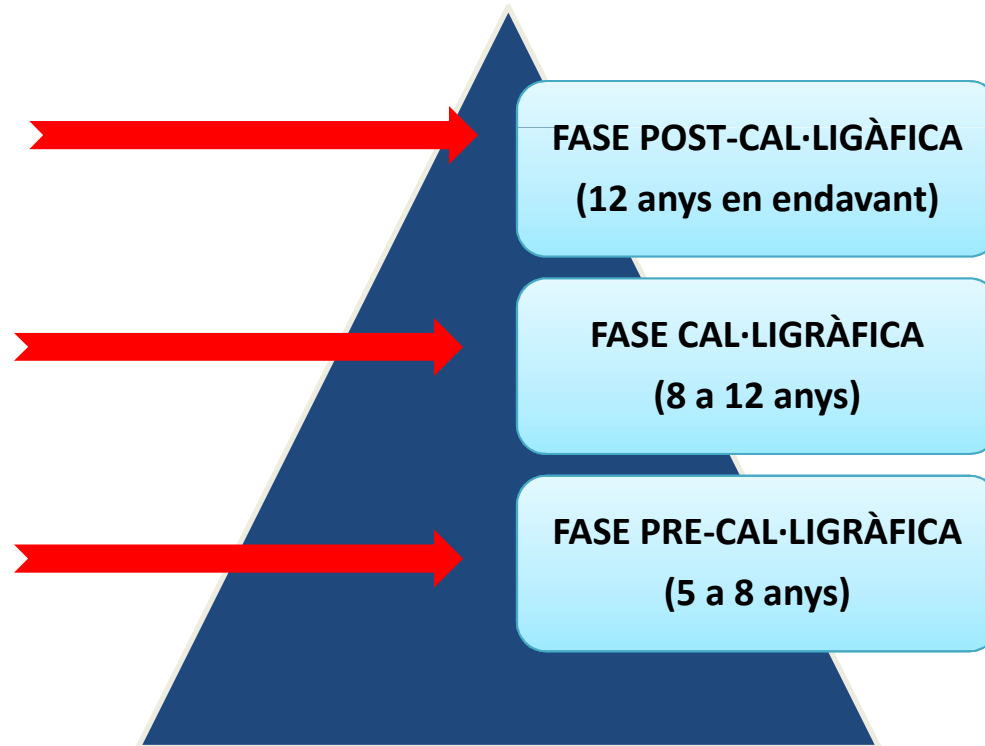
- Control de la postura
- Planificació i coordinació motora. Control mà-ull
- Adequat desenvolupament de la motricitat (gruixuda i fina)
- Percepció: formes, colors, posició objectes en l'espai
- Elaboració de la informació, implicant l'atenció i la memòria



LES FASES CAL·LIGRÀFIQUES

Per això és important conèixer les característiques gràfiques de l'escriptura durant el seu procés de maduració, per saber quan la grafia està dins la normalitat representat també un desenvolupament dins d'aquesta normalitat.

Segons el psiquiatra infantil, expert en la l'escriptura infantil, J. de Ajuriaguerra, la maduració del gest gràfic es pot dividir en **3 fases**:

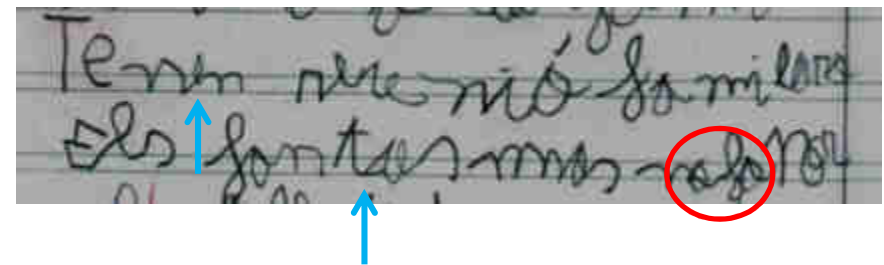
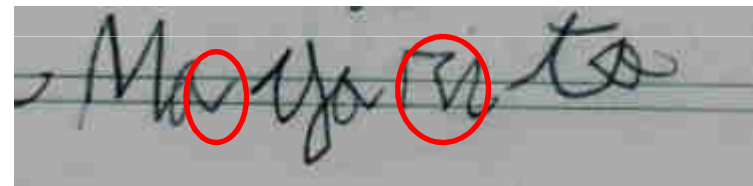
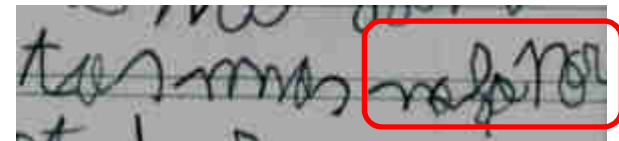


FASE PRE-CAL·LIGRÀFICA

característiques

En aquesta fase, el nen té els primers contactes amb l'escriptura. Es caracteritza perquè no té encara domini en els diferents aspectes d'aquesta.

- Les lletres estan malestructurades
- Li es difícil fer el traç curv
- Hi ha irregularitat en tamany i inclinació.
- Unió de les lletres en forma maldestra
- La direcció de les línees es trenca.
- Els marges són irregulars



S'interioritza el gest

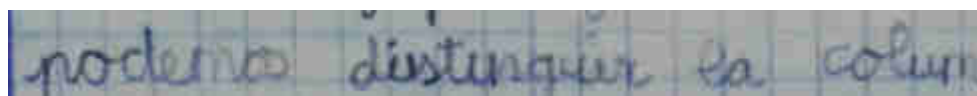


FASE CAL·LIGRÀFICA característiques

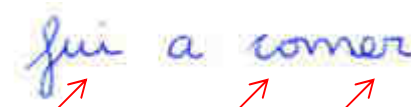
- Ja sap imitar perfectament el model cal·ligràfic



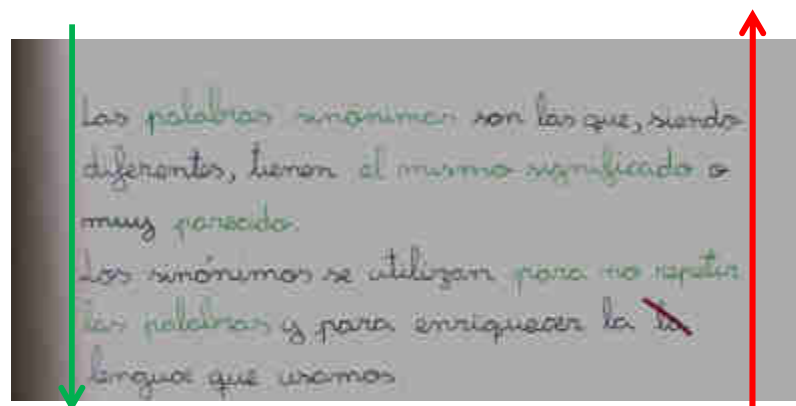
- Les línies es mantenen prou rectes



- Les lletres s'uneixen correctament encara que no fa modificacions o enllaços personals



- Hi ha control dels marges.



S'automatitza el gest

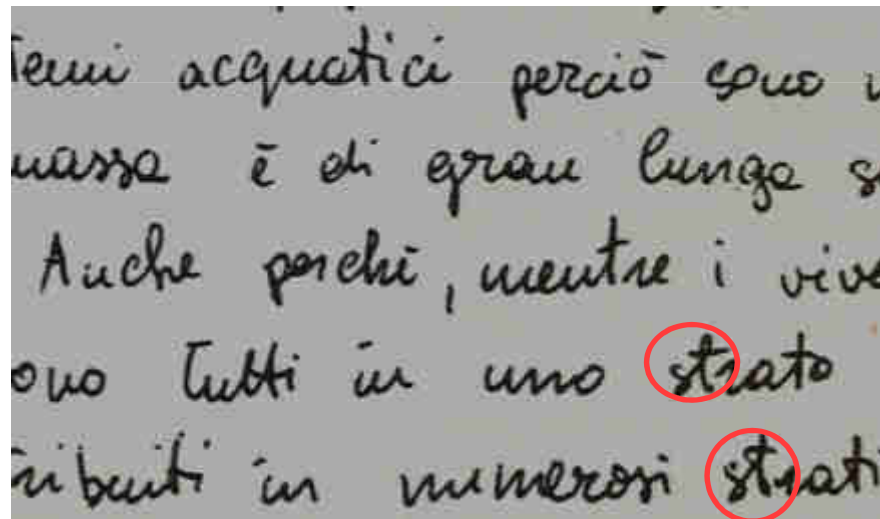


FASE POST-CAL·LIGRÀFICA

característiques

La principal característica d'aquesta etapa és que l'escriptura va incorporant **trets personals** al mateix temps que es va apartant del model cal·ligràfic après.

- Les lletres se simplifiquen
- L'escriptura es torna menys llegible
- Més ràpida
- Es fa



Es personalitza el gest



SEGUIMENT DEL DESENVOLUPAMENT ESCRIPTURAL

Mitjançant el seguiment del desenvolupament de l'escriptura del nen/a poden constatar si l'evolució cognitiva i motora està dins dels paràmetres corresponents a la seva edat o no.

J. de Ajuariaguerra i els seu equip va crear unes escales en les que s'analitzen 45 ítems grafonòmics que ens orienten del nivell de desfasament edat cronològica/edat grafomotora i el nivell de disgrafia, en el cas de la seva presència.



Equilibri entre edat cronològica i edat grafomotora. **NO hi ha Disgrafia**



El desenvolupament de l'escriptura no es correspon a l'edat del nen/a. **SI que presenta Disgrafia**



SEGUIMENT DEL DESENVOLUPAMENT ESCRIPTURAL

voletejants... ¹ ~~les~~ polles ² estan en molt de
Ser coses ³ ~~del~~ polles ⁴ estan en molt de
dordir ⁵ ~~en~~ ⁶ ~~o~~ d'una potet ⁷ ~~la~~ ⁸ ~~la~~ ⁹ ~~la~~
opulenta. A la entrada del poble hi ha
tanca ¹⁰ ~~en~~ ¹¹ ~~en~~ ¹² ~~en~~ ¹³ ~~en~~ ¹⁴ ~~en~~ ¹⁵ ~~en~~ ¹⁶ ~~en~~ ¹⁷ ~~en~~ ¹⁸ ~~en~~ ¹⁹ ~~en~~ ²⁰ ~~en~~ ²¹ ~~en~~ ²² ~~en~~ ²³ ~~en~~ ²⁴ ~~en~~ ²⁵ ~~en~~ ²⁶ ~~en~~ ²⁷ ~~en~~ ²⁸ ~~en~~ ²⁹ ~~en~~ ³⁰ ~~en~~ ³¹ ~~en~~ ³² ~~en~~ ³³ ~~en~~ ³⁴ ~~en~~ ³⁵ ~~en~~ ³⁶ ~~en~~ ³⁷ ~~en~~ ³⁸ ~~en~~ ³⁹ ~~en~~ ⁴⁰ ~~en~~ ⁴¹ ~~en~~ ⁴² ~~en~~ ⁴³ ~~en~~ ⁴⁴ ~~en~~ ⁴⁵ ~~en~~ ⁴⁶ ~~en~~ ⁴⁷ ~~en~~ ⁴⁸ ~~en~~ ⁴⁹ ~~en~~ ⁵⁰ ~~en~~ ⁵¹ ~~en~~ ⁵² ~~en~~ ⁵³ ~~en~~ ⁵⁴ ~~en~~ ⁵⁵ ~~en~~ ⁵⁶ ~~en~~ ⁵⁷ ~~en~~ ⁵⁸ ~~en~~ ⁵⁹ ~~en~~ ⁶⁰ ~~en~~ ⁶¹ ~~en~~ ⁶² ~~en~~ ⁶³ ~~en~~ ⁶⁴ ~~en~~ ⁶⁵ ~~en~~ ⁶⁶ ~~en~~ ⁶⁷ ~~en~~ ⁶⁸ ~~en~~ ⁶⁹ ~~en~~ ⁷⁰ ~~en~~ ⁷¹ ~~en~~ ⁷² ~~en~~ ⁷³ ~~en~~ ⁷⁴ ~~en~~ ⁷⁵ ~~en~~ ⁷⁶ ~~en~~ ⁷⁷ ~~en~~ ⁷⁸ ~~en~~ ⁷⁹ ~~en~~ ⁸⁰ ~~en~~ ⁸¹ ~~en~~ ⁸² ~~en~~ ⁸³ ~~en~~ ⁸⁴ ~~en~~ ⁸⁵ ~~en~~ ⁸⁶ ~~en~~ ⁸⁷ ~~en~~ ⁸⁸ ~~en~~ ⁸⁹ ~~en~~ ⁹⁰ ~~en~~ ⁹¹ ~~en~~ ⁹² ~~en~~ ⁹³ ~~en~~ ⁹⁴ ~~en~~ ⁹⁵ ~~en~~ ⁹⁶ ~~en~~ ⁹⁷ ~~en~~ ⁹⁸ ~~en~~ ⁹⁹ ~~en~~ ¹⁰⁰ ~~en~~ ¹⁰¹ ~~en~~ ¹⁰² ~~en~~ ¹⁰³ ~~en~~ ¹⁰⁴ ~~en~~ ¹⁰⁵ ~~en~~ ¹⁰⁶ ~~en~~ ¹⁰⁷ ~~en~~ ¹⁰⁸ ~~en~~ ¹⁰⁹ ~~en~~ ¹¹⁰ ~~en~~ ¹¹¹ ~~en~~ ¹¹² ~~en~~ ¹¹³ ~~en~~ ¹¹⁴ ~~en~~ ¹¹⁵ ~~en~~ ¹¹⁶ ~~en~~ ¹¹⁷ ~~en~~ ¹¹⁸ ~~en~~ ¹¹⁹ ~~en~~ ¹²⁰ ~~en~~ ¹²¹ ~~en~~ ¹²² ~~en~~ ¹²³ ~~en~~ ¹²⁴ ~~en~~ ¹²⁵ ~~en~~ ¹²⁶ ~~en~~ ¹²⁷ ~~en~~ ¹²⁸ ~~en~~ ¹²⁹ ~~en~~ ¹³⁰ ~~en~~ ¹³¹ ~~en~~ ¹³² ~~en~~ ¹³³ ~~en~~ ¹³⁴ ~~en~~ ¹³⁵ ~~en~~ ¹³⁶ ~~en~~ ¹³⁷ ~~en~~ ¹³⁸ ~~en~~ ¹³⁹ ~~en~~ ¹⁴⁰ ~~en~~ ¹⁴¹ ~~en~~ ¹⁴² ~~en~~ ¹⁴³ ~~en~~ ¹⁴⁴ ~~en~~ ¹⁴⁵ ~~en~~ ¹⁴⁶ ~~en~~ ¹⁴⁷ ~~en~~ ¹⁴⁸ ~~en~~ ¹⁴⁹ ~~en~~ ¹⁵⁰ ~~en~~ ¹⁵¹ ~~en~~ ¹⁵² ~~en~~ ¹⁵³ ~~en~~ ¹⁵⁴ ~~en~~ ¹⁵⁵ ~~en~~ ¹⁵⁶ ~~en~~ ¹⁵⁷ ~~en~~ ¹⁵⁸ ~~en~~ ¹⁵⁹ ~~en~~ ¹⁶⁰ ~~en~~ ¹⁶¹ ~~en~~ ¹⁶² ~~en~~ ¹⁶³ ~~en~~ ¹⁶⁴ ~~en~~ ¹⁶⁵ ~~en~~ ¹⁶⁶ ~~en~~ ¹⁶⁷ ~~en~~ ¹⁶⁸ ~~en~~ ¹⁶⁹ ~~en~~ ¹⁷⁰ ~~en~~ ¹⁷¹ ~~en~~ ¹⁷² ~~en~~ ¹⁷³ ~~en~~ ¹⁷⁴ ~~en~~ ¹⁷⁵ ~~en~~ ¹⁷⁶ ~~en~~ ¹⁷⁷ ~~en~~ ¹⁷⁸ ~~en~~ ¹⁷⁹ ~~en~~ ¹⁸⁰ ~~en~~ ¹⁸¹ ~~en~~ ¹⁸² ~~en~~ ¹⁸³ ~~en~~ ¹⁸⁴ ~~en~~ ¹⁸⁵ ~~en~~ ¹⁸⁶ ~~en~~ ¹⁸⁷ ~~en~~ ¹⁸⁸ ~~en~~ ¹⁸⁹ ~~en~~ ¹⁹⁰ ~~en~~ ¹⁹¹ ~~en~~ ¹⁹² ~~en~~ ¹⁹³ ~~en~~ ¹⁹⁴ ~~en~~ ¹⁹⁵ ~~en~~ ¹⁹⁶ ~~en~~ ¹⁹⁷ ~~en~~ ¹⁹⁸ ~~en~~ ¹⁹⁹ ~~en~~ ²⁰⁰ ~~en~~ ²⁰¹ ~~en~~ ²⁰² ~~en~~ ²⁰³ ~~en~~ ²⁰⁴ ~~en~~ ²⁰⁵ ~~en~~ ²⁰⁶ ~~en~~ ²⁰⁷ ~~en~~ ²⁰⁸ ~~en~~ ²⁰⁹ ~~en~~ ²¹⁰ ~~en~~ ²¹¹ ~~en~~ ²¹² ~~en~~ ²¹³ ~~en~~ ²¹⁴ ~~en~~ ²¹⁵ ~~en~~ ²¹⁶ ~~en~~ ²¹⁷ ~~en~~ ²¹⁸ ~~en~~ ²¹⁹ ~~en~~ ²²⁰ ~~en~~ ²²¹ ~~en~~ ²²² ~~en~~ ²²³ ~~en~~ ²²⁴ ~~en~~ ²²⁵ ~~en~~ ²²⁶ ~~en~~ ²²⁷ ~~en~~ ²²⁸ ~~en~~ ²²⁹ ~~en~~ ²³⁰ ~~en~~ ²³¹ ~~en~~ ²³² ~~en~~ ²³³ ~~en~~ ²³⁴ ~~en~~ ²³⁵ ~~en~~ ²³⁶ ~~en~~ ²³⁷ ~~en~~ ²³⁸ ~~en~~ ²³⁹ ~~en~~ ²⁴⁰ ~~en~~ ²⁴¹ ~~en~~ ²⁴² ~~en~~ ²⁴³ ~~en~~ ²⁴⁴ ~~en~~ ²⁴⁵ ~~en~~ ²⁴⁶ ~~en~~ ²⁴⁷ ~~en~~ ²⁴⁸ ~~en~~ ²⁴⁹ ~~en~~ ²⁵⁰ ~~en~~ ²⁵¹ ~~en~~ ²⁵² ~~en~~ ²⁵³ ~~en~~ ²⁵⁴ ~~en~~ ²⁵⁵ ~~en~~ ²⁵⁶ ~~en~~ ²⁵⁷ ~~en~~ ²⁵⁸ ~~en~~ ²⁵⁹ ~~en~~ ²⁶⁰ ~~en~~ ²⁶¹ ~~en~~ ²⁶² ~~en~~ ²⁶³ ~~en~~ ²⁶⁴ ~~en~~ ²⁶⁵ ~~en~~ ²⁶⁶ ~~en~~ ²⁶⁷ ~~en~~ ²⁶⁸ ~~en~~ ²⁶⁹ ~~en~~ ²⁷⁰ ~~en~~ ²⁷¹ ~~en~~ ²⁷² ~~en~~ ²⁷³ ~~en~~ ²⁷⁴ ~~en~~ ²⁷⁵ ~~en~~ ²⁷⁶ ~~en~~ ²⁷⁷ ~~en~~ ²⁷⁸ ~~en~~ ²⁷⁹ ~~en~~ ²⁸⁰ ~~en~~ ²⁸¹ ~~en~~ ²⁸² ~~en~~ ²⁸³ ~~en~~ ²⁸⁴ ~~en~~ ²⁸⁵ ~~en~~ ²⁸⁶ ~~en~~ ²⁸⁷ ~~en~~ ²⁸⁸ ~~en~~ ²⁸⁹ ~~en~~ ²⁹⁰ ~~en~~ ²⁹¹ ~~en~~ ²⁹² ~~en~~ ²⁹³ ~~en~~ ²⁹⁴ ~~en~~ ²⁹⁵ ~~en~~ ²⁹⁶ ~~en~~ ²⁹⁷ ~~en~~ ²⁹⁸ ~~en~~ ²⁹⁹ ~~en~~ ³⁰⁰ ~~en~~ ³⁰¹ ~~en~~ ³⁰² ~~en~~ ³⁰³ ~~en~~ ³⁰⁴ ~~en~~ ³⁰⁵ ~~en~~ ³⁰⁶ ~~en~~ ³⁰⁷ ~~en~~ ³⁰⁸ ~~en~~ ³⁰⁹ ~~en~~ ³¹⁰ ~~en~~ ³¹¹ ~~en~~ ³¹² ~~en~~ ³¹³ ~~en~~ ³¹⁴ ~~en~~ ³¹⁵ ~~en~~ ³¹⁶ ~~en~~ ³¹⁷ ~~en~~ ³¹⁸ ~~en~~ ³¹⁹ ~~en~~ ³²⁰ ~~en~~ ³²¹ ~~en~~ ³²² ~~en~~ ³²³ ~~en~~ ³²⁴ ~~en~~ ³²⁵ ~~en~~ ³²⁶ ~~en~~ ³²⁷ ~~en~~ ³²⁸ ~~en~~ ³²⁹ ~~en~~ ³³⁰ ~~en~~ ³³¹ ~~en~~ ³³² ~~en~~ ³³³ ~~en~~ ³³⁴ ~~en~~ ³³⁵ ~~en~~ ³³⁶ ~~en~~ ³³⁷ ~~en~~ ³³⁸ ~~en~~ ³³⁹ ~~en~~ ³⁴⁰ ~~en~~ ³⁴¹ ~~en~~ ³⁴² ~~en~~ ³⁴³ ~~en~~ ³⁴⁴ ~~en~~ ³⁴⁵ ~~en~~ ³⁴⁶ ~~en~~ ³⁴⁷ ~~en~~ ³⁴⁸ ~~en~~ ³⁴⁹ ~~en~~ ³⁵⁰ ~~en~~ ³⁵¹ ~~en~~ ³⁵² ~~en~~ ³⁵³ ~~en~~ ³⁵⁴ ~~en~~ ³⁵⁵ ~~en~~ ³⁵⁶ ~~en~~ ³⁵⁷ ~~en~~ ³⁵⁸ ~~en~~ ³⁵⁹ ~~en~~ ³⁶⁰ ~~en~~ ³⁶¹ ~~en~~ ³⁶² ~~en~~ ³⁶³ ~~en~~ ³⁶⁴ ~~en~~ ³⁶⁵ ~~en~~ ³⁶⁶ ~~en~~ ³⁶⁷ ~~en~~ ³⁶⁸ ~~en~~ ³⁶⁹ ~~en~~ ³⁷⁰ ~~en~~ ³⁷¹ ~~en~~ ³⁷² ~~en~~ ³⁷³ ~~en~~ ³⁷⁴ ~~en~~ ³⁷⁵ ~~en~~ ³⁷⁶ ~~en~~ ³⁷⁷ ~~en~~ ³⁷⁸ ~~en~~ ³⁷⁹ ~~en~~ ³⁸⁰ ~~en~~ ³⁸¹ ~~en~~ ³⁸² ~~en~~ ³⁸³ ~~en~~ ³⁸⁴ ~~en~~ ³⁸⁵ ~~en~~ ³⁸⁶ ~~en~~ ³⁸⁷ ~~en~~ ³⁸⁸ ~~en~~ ³⁸⁹ ~~en~~ ³⁹⁰ ~~en~~ ³⁹¹ ~~en~~ ³⁹² ~~en~~ ³⁹³ ~~en~~ ³⁹⁴ ~~en~~ ³⁹⁵ ~~en~~ ³⁹⁶ ~~en~~ ³⁹⁷ ~~en~~ ³⁹⁸ ~~en~~ ³⁹⁹ ~~en~~ ⁴⁰⁰ ~~en~~ ⁴⁰¹ ~~en~~ ⁴⁰² ~~en~~ ⁴⁰³ ~~en~~ ⁴⁰⁴ ~~en~~ ⁴⁰⁵ ~~en~~ ⁴⁰⁶ ~~en~~ ⁴⁰⁷ ~~en~~ ⁴⁰⁸ ~~en~~ ⁴⁰⁹ ~~en~~ ⁴¹⁰ ~~en~~ ⁴¹¹ ~~en~~ ⁴¹² ~~en~~ ⁴¹³ ~~en~~ ⁴¹⁴ ~~en~~ ⁴¹⁵ ~~en~~ ⁴¹⁶ ~~en~~ ⁴¹⁷ ~~en~~ ⁴¹⁸ ~~en~~ ⁴¹⁹ ~~en~~ ⁴²⁰ ~~en~~ ⁴²¹ ~~en~~ ⁴²² ~~en~~ ⁴²³ ~~en~~ ⁴²⁴ ~~en~~ ⁴²⁵ ~~en~~ ⁴²⁶ ~~en~~ ⁴²⁷ ~~en~~ ⁴²⁸ ~~en~~ ⁴²⁹ ~~en~~ ⁴³⁰ ~~en~~ ⁴³¹ ~~en~~ ⁴³² ~~en~~ ⁴³³ ~~en~~ ⁴³⁴ ~~en~~ ⁴³⁵ ~~en~~ ⁴³⁶ ~~en~~ ⁴³⁷ ~~en~~ ⁴³⁸ ~~en~~ ⁴³⁹ ~~en~~ ⁴⁴⁰ ~~en~~ ⁴⁴¹ ~~en~~ ⁴⁴² ~~en~~ ⁴⁴³ ~~en~~ ⁴⁴⁴ ~~en~~ ⁴⁴⁵ ~~en~~ ⁴⁴⁶ ~~en~~ ⁴⁴⁷ ~~en~~ ⁴⁴⁸ ~~en~~ ⁴⁴⁹ ~~en~~ ⁴⁵⁰ ~~en~~ ⁴⁵¹ ~~en~~ ⁴⁵² ~~en~~ ⁴⁵³ ~~en~~ ⁴⁵⁴ ~~en~~ ⁴⁵⁵ ~~en~~ ⁴⁵⁶ ~~en~~ ⁴⁵⁷ ~~en~~ ⁴⁵⁸ ~~en~~ ⁴⁵⁹ ~~en~~ ⁴⁶⁰ ~~en~~ ⁴⁶¹ ~~en~~ ⁴⁶² ~~en~~ ⁴⁶³ ~~en~~ ⁴⁶⁴ ~~en~~ ⁴⁶⁵ ~~en~~ ⁴⁶⁶ ~~en~~ ⁴⁶⁷ ~~en~~ ⁴⁶⁸ ~~en~~ ⁴⁶⁹ ~~en~~ ⁴⁷⁰ ~~en~~ ⁴⁷¹ ~~en~~ ⁴⁷² ~~en~~ ⁴⁷³ ~~en~~ ⁴⁷⁴ ~~en~~ ⁴⁷⁵ ~~en~~ ⁴⁷⁶ ~~en~~ ⁴⁷⁷ ~~en~~ ⁴⁷⁸ ~~en~~ ⁴⁷⁹ ~~en~~ ⁴⁸⁰ ~~en~~ ⁴⁸¹ ~~en~~ ⁴⁸² ~~en~~ ⁴⁸³ ~~en~~ ⁴⁸⁴ ~~en~~ ⁴⁸⁵ ~~en~~ ⁴⁸⁶ ~~en~~ ⁴⁸⁷ ~~en~~ ⁴⁸⁸ ~~en~~ ⁴⁸⁹ ~~en~~ ⁴⁹⁰ ~~en~~ ⁴⁹¹ ~~en~~ ⁴⁹² ~~en~~ ⁴⁹³ ~~en~~ ⁴⁹⁴ ~~en~~ ⁴⁹⁵ ~~en~~ ⁴⁹⁶ ~~en~~ ⁴⁹⁷ ~~en~~ ⁴⁹⁸ ~~en~~ ⁴⁹⁹ ~~en~~ ⁵⁰⁰ ~~en~~ ⁵⁰¹ ~~en~~ ⁵⁰² ~~en~~ ⁵⁰³ ~~en~~ ⁵⁰⁴ ~~en~~ ⁵⁰⁵ ~~en~~ ⁵⁰⁶ ~~en~~ ⁵⁰⁷ ~~en~~ ⁵⁰⁸ ~~en~~ ⁵⁰⁹ ~~en~~ ⁵¹⁰ ~~en~~ ⁵¹¹ ~~en~~ ⁵¹² ~~en~~ ⁵¹³ ~~en~~ ⁵¹⁴ ~~en~~ ⁵¹⁵ ~~en~~ ⁵¹⁶ ~~en~~ ⁵¹⁷ ~~en~~ ⁵¹⁸ ~~en~~ ⁵¹⁹ ~~en~~ ⁵²⁰ ~~en~~ ⁵²¹ ~~en~~ ⁵²² ~~en~~ ⁵²³ ~~en~~ ⁵²⁴ ~~en~~ ⁵²⁵ ~~en~~ ⁵²⁶ ~~en~~ ⁵²⁷ ~~en~~ ⁵²⁸ ~~en~~ ⁵²⁹ ~~en~~ ⁵³⁰ ~~en~~ ⁵³¹ ~~en~~ ⁵³² ~~en~~ ⁵³³ ~~en~~ ⁵³⁴ ~~en~~ ⁵³⁵ ~~en~~ ⁵³⁶ ~~en~~ ⁵³⁷ ~~en~~ ⁵³⁸ ~~en~~ ⁵³⁹ ~~en~~ ⁵⁴⁰ ~~en~~ ⁵⁴¹ ~~en~~ ⁵⁴² ~~en~~ ⁵⁴³ ~~en~~ ⁵⁴⁴ ~~en~~ ⁵⁴⁵ ~~en~~ ⁵⁴⁶ ~~en~~ ⁵⁴⁷ ~~en~~ ⁵⁴⁸ ~~en~~ ⁵⁴⁹ ~~en~~ ⁵⁵⁰ ~~en~~ ⁵⁵¹ ~~en~~ ⁵⁵² ~~en~~ ⁵⁵³ ~~en~~ ⁵⁵⁴ ~~en~~ ⁵⁵⁵ ~~en~~ ⁵⁵⁶ ~~en~~ ⁵⁵⁷ ~~en~~ ⁵⁵⁸ ~~en~~ ⁵⁵⁹ ~~en~~ ⁵⁶⁰ ~~en~~ ⁵⁶¹ ~~en~~ ⁵⁶² ~~en~~ ⁵⁶³ ~~en~~ ⁵⁶⁴ ~~en~~ ⁵⁶⁵ ~~en~~ ⁵⁶⁶ ~~en~~ ⁵⁶⁷ ~~en~~ ⁵⁶⁸ ~~en~~ ⁵⁶⁹ ~~en~~ ⁵⁷⁰ ~~en~~ ⁵⁷¹ ~~en~~ ⁵⁷² ~~en~~ ⁵⁷³ ~~en~~ ⁵⁷⁴ ~~en~~ ⁵⁷⁵ ~~en~~ ⁵⁷⁶ ~~en~~ ⁵⁷⁷ ~~en~~ ⁵⁷⁸ ~~en~~ ⁵⁷⁹ ~~en~~ ⁵⁸⁰ ~~en~~ ⁵⁸¹ ~~en~~ ⁵⁸² ~~en~~ ⁵⁸³ ~~en~~ ⁵⁸⁴ ~~en~~ ⁵⁸⁵ ~~en~~ ⁵⁸⁶ ~~en~~ ⁵⁸⁷ ~~en~~ ⁵⁸⁸ ~~en~~ ⁵⁸⁹ ~~en~~ ⁵⁹⁰ ~~en~~ ⁵⁹¹ ~~en~~ ⁵⁹² ~~en~~ ⁵⁹³ ~~en~~ ⁵⁹⁴ ~~en~~ ⁵⁹⁵ ~~en~~ ⁵⁹⁶ ~~en~~ ⁵⁹⁷ ~~en~~ ⁵⁹⁸ ~~en~~ ⁵⁹⁹ ~~en~~ ⁶⁰⁰ ~~en~~ ⁶⁰¹ ~~en~~ ⁶⁰² ~~en~~ ⁶⁰³ ~~en~~ ⁶⁰⁴ ~~en~~ ⁶⁰⁵ ~~en~~ ⁶⁰⁶ ~~en~~ ⁶⁰⁷ ~~en~~ ⁶⁰⁸ ~~en~~ ⁶⁰⁹ ~~en~~ ⁶¹⁰ ~~en~~ ⁶¹¹ ~~en~~ ⁶¹² ~~en~~ ⁶¹³ ~~en~~ ⁶¹⁴ ~~en~~ ⁶¹⁵ ~~en~~ ⁶¹⁶ ~~en~~ ⁶¹⁷ ~~en~~ ⁶¹⁸ ~~en~~ ⁶¹⁹ ~~en~~ ⁶²⁰ ~~en~~ ⁶²¹ ~~en~~ ⁶²² ~~en~~ ⁶²³ ~~en~~ ⁶²⁴ ~~en~~ ⁶²⁵ ~~en~~ ⁶²⁶ ~~en~~ ⁶²⁷ ~~en~~ ⁶²⁸ ~~en~~ ⁶²⁹ ~~en~~ ⁶³⁰ ~~en~~ ⁶³¹ ~~en~~ ⁶³² ~~en~~ ⁶³³ ~~en~~ ⁶³⁴ ~~en~~ ⁶³⁵ ~~en~~ ⁶³⁶ ~~en~~ ⁶³⁷ ~~en~~ ⁶³⁸ ~~en~~ ⁶³⁹ ~~en~~ ⁶⁴⁰ ~~en~~ ⁶⁴¹ ~~en~~ ⁶⁴² ~~en~~ ⁶⁴³ ~~en~~ ⁶⁴⁴ ~~en~~ ⁶⁴⁵ ~~en~~ ⁶⁴⁶ ~~en~~ ⁶⁴⁷ ~~en~~ ⁶⁴⁸ ~~en~~ ⁶⁴⁹ ~~en~~ ⁶⁵⁰ ~~en~~ ⁶⁵¹ ~~en~~ ⁶⁵² ~~en~~ ⁶⁵³ ~~en~~ ⁶⁵⁴ ~~en~~ ⁶⁵⁵ ~~en~~ ⁶⁵⁶ ~~en~~ ⁶⁵⁷ ~~en~~ ⁶⁵⁸ ~~en~~ ⁶⁵⁹ ~~en~~ ⁶⁶⁰ ~~en~~ ⁶⁶¹ ~~en~~ ⁶⁶² ~~en~~ ⁶⁶³ ~~en~~ ⁶⁶⁴ ~~en~~ ⁶⁶⁵ ~~en~~ ⁶⁶⁶ ~~en~~ ⁶⁶⁷ ~~en~~ ⁶⁶⁸ ~~en~~ ⁶⁶⁹ ~~en~~ ⁶⁷⁰ ~~en~~ ⁶⁷¹ ~~en~~ ⁶⁷² ~~en~~ ⁶⁷³ ~~en~~ ⁶⁷⁴ ~~en~~ ⁶⁷⁵ ~~en~~ ⁶⁷⁶ ~~en~~ ⁶⁷⁷ ~~en~~ ⁶⁷⁸ ~~en~~ ⁶⁷⁹ ~~en~~ ⁶⁸⁰ ~~en~~ ⁶⁸¹ ~~en~~ ⁶⁸² ~~en~~ ⁶⁸³ ~~en~~ ⁶⁸⁴ ~~en~~ ⁶⁸⁵ ~~en~~ ⁶⁸⁶ ~~en~~ ⁶⁸⁷ ~~en~~ ⁶⁸⁸ ~~en~~ ⁶⁸⁹ ~~en~~ ⁶⁹⁰ ~~en~~ ⁶⁹¹ ~~en~~ ⁶⁹² ~~en~~ ⁶⁹³ ~~en~~ ⁶⁹⁴ ~~en~~ ⁶⁹⁵ ~~en~~ ⁶⁹⁶ ~~en~~ ⁶⁹⁷ ~~en~~ ⁶⁹⁸ ~~en~~ ⁶⁹⁹ ~~en~~ ⁷⁰⁰ ~~en~~ ⁷⁰¹ ~~en~~ ⁷⁰² ~~en~~ ⁷⁰³ ~~en~~ ⁷⁰⁴ ~~en~~ ⁷⁰⁵ ~~en~~ ⁷⁰⁶ ~~en~~ ⁷⁰⁷ ~~en~~ ⁷⁰⁸ ~~en~~ ⁷⁰⁹ ~~en~~ ⁷¹⁰ ~~en~~ ⁷¹¹ ~~en~~ ⁷¹² ~~en~~ ⁷¹³ ~~en~~ ⁷¹⁴ ~~en~~ ⁷¹⁵ ~~en~~ ⁷¹⁶ ~~en~~ ⁷¹⁷ ~~en~~ ⁷¹⁸ ~~en~~ ⁷¹⁹ ~~en~~ ⁷²⁰ ~~en~~ ⁷²¹ ~~en~~ ⁷²² ~~en~~ ⁷²³ ~~en~~ ⁷²⁴ ~~en~~ ⁷²⁵ ~~en~~ ⁷²⁶ ~~en~~ ⁷²⁷ ~~en~~ ⁷²⁸ ~~en~~ ⁷²⁹ ~~en~~ ⁷³⁰ ~~en~~ ⁷³¹ ~~en~~ ⁷³² ~~en~~ ⁷³³ ~~en~~ ⁷³⁴ ~~en~~ ⁷³⁵ ~~en~~ ⁷³⁶ ~~en~~ ⁷³⁷ ~~en~~ ⁷³⁸ ~~en~~ ⁷³⁹ ~~en~~ ⁷⁴⁰ ~~en~~ ⁷⁴¹ ~~en~~ ⁷⁴² ~~en~~ ⁷⁴³ ~~en~~ ⁷⁴⁴ ~~en~~ ⁷⁴⁵ ~~en~~ ⁷⁴⁶ ~~en~~ ⁷⁴⁷ ~~en~~ ⁷⁴⁸ ~~en~~ ⁷⁴⁹ ~~en~~ ⁷⁵⁰ ~~en~~ ⁷⁵¹ ~~en~~ ⁷⁵² ~~en~~ ⁷⁵³ ~~en~~ ⁷⁵⁴ ~~en~~ ⁷⁵⁵ ~~en~~ ⁷⁵⁶ ~~en~~ ⁷⁵⁷ ~~en~~ ⁷⁵⁸ ~~en~~ ⁷⁵⁹ ~~en~~ ⁷⁶⁰ ~~en~~ ⁷⁶¹ ~~en~~ ⁷⁶² ~~en~~ ⁷⁶³ ~~en~~ ⁷⁶⁴ ~~en~~ ⁷⁶⁵ ~~en~~ ⁷⁶⁶ ~~en~~ ⁷⁶⁷ ~~en~~ ⁷⁶⁸ ~~en~~ ⁷⁶⁹ ~~en~~ ⁷⁷⁰ ~~en~~ ⁷⁷¹ ~~en~~ ⁷⁷² ~~en~~ ⁷⁷³ ~~en~~ ⁷⁷⁴

SEGUIMENT DEL DESENVOLUPAMENT ESCRIPTURAL

Voltejants...
Les coses del poble són envoltades de
bordissos espessos d'una porra lleixosa
opulenta. A la entrada del poble hi ha
tancats embalsats en banyes, però opulents
posen les nits de besties. Quan el vestit
novell es mora jove i ferbergut, roman el
poble duron la nit, oreepda fins i tot fins
la colona del poble.

Disgrafia

Noi, 14 anys. Esquerrà, diagnosticat TDA



DISGRAFIA: DEFINICIÓ

*“...La **DISGRAFIA** és un trastorn específic de l’aprenentatge que es manifesta com una dificultat en reproduir tan les lletres com les xifres; **té a veure exclusivament amb el grafisme...**”.*

Monica Pratelli

*“...**DISGRÀFIC** és el nen/a en el que la qualitat de la seva escriptura és deficient, sense que cap dèficit neurològic ni intel·lectual expliqui aquesta deficiència...”.*

Julián de Ajuriaguerra



DISGRAFIA: DEFINICIÓ

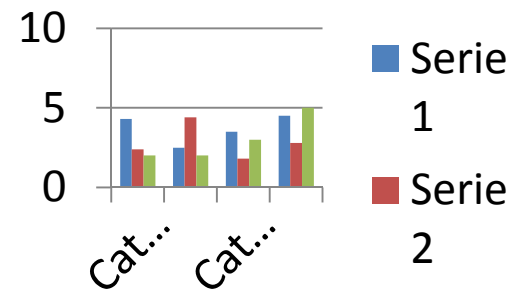
Per tant **No podem classificar com a disgràfics:**



- Els infants que encara estan en la fase d'aprenentatge de l'escriptura. Fase pre-cal·ligràfica (per sota dels 7 anys)
- Infants que presentin alguna mena de deficiència mental
- Infants amb danys sensorials greus
- Infants amb trastorns greus de la personalitat (psicosis infantils o quadres autistes)



DISGRAFIA: ESTADÍSTIQUES



El percentatge de nens disgràfics és d'un 70% nois i un 30% noies

A les escoles podem trobar cada cop més nens que presenten dificultats amb la seva escriptura, seguint el percentatge de nens disgràfics (clarament o moderats) és d'un 37%.

També hi ha un percentatge alt en nens que provenen **d'adopcions en països de l'Est** (degut al síndrome d'alcoholisme fetal).

Hi ha un percentatge molt alt de **nens esquerrans** i nens que han estat **prematurats**.



És molt important **NO confondre** la **disgrafia** amb altres trastorns de l'aprenentatge com la disortografia o la dislèxia

Disgrafia

- Dificultad relativa al gest gràfic, que es presenta inharmoniu, arrítmic, lent i il·legible

Disortografia

- Dificultad a nivell ortogràfic, semàntic i lexical

Dislèxia

- Dificultad en el reconeixement de la justa seqüència dels sons i grafemes (lectura)



DISGRAFIA: LA REEDUCACIÓ

Tot i que la **Disgrafia és un trastorn específic de l'aprenentatge molt estès**, encara és molt desconegut i poc tractat.

Els pares, mestres i altres professionals es troben sense saber com actuar ni a qui adreçar-se davant d'aquesta problemàtica

Molt cops es veu com una qüestió de deixadesa del nen/a i s'espera que se solucioni amb el temps, causant-li patiment i desmotivació a l'escola



DISGRAFIA: LA REEDUCACIÓ

A diferència d'altres països, es desconeix la figura professional del grafòleg-reeducador de l'escriptura que ajuda a la valoració i reconducció d'una escriptura deficient.

En la reeducació de l'escriptura es treballen les habilitats de base compromeses amb diferents activitats:

- Correcció de la postura i la premsió de l'estri escriptor
- Tonificació i relaxació dels segments implicants en l'escriptura (braç, canell, mans i dits)
- Motricitat fina
- Tècniques pictogràfiques
- Tècniques escriptogràfiques
- Pre-grafisme



DISGRAFIA: LA REEDUCACIÓ

① Escriu quants decimes estan representats en cada cas. Escriu-ho com a nombre decimal amb exemple.

8 decimes
 $0,8 = \frac{8}{10}$

5 decimes
 $0,5 = \frac{5}{10}$

4 decimes
 $0,4 = \frac{4}{10}$

② Quants decimes cal afegir a 0,4 per tenir una unitat?
 6 decimes

les cançons

③ Escriu quants cançons hi ha dibuixats en cada cas. Escriu-ho en forma de fracció decimal seguint l'exemple.

24 cançons $0,24 = \frac{24}{100}$ 92 cançons $0,92 = \frac{92}{100}$

42 cançons $0,42 = \frac{42}{100}$

④ Escriu els cançons segons l'exemple

70 cançons $0,70 = \frac{70}{100}$ 23 cançons $0,23 = \frac{23}{100}$

55 cançons $0,55 = \frac{55}{100}$ 15 cançons $0,15 = \frac{15}{100}$

75 cançons $0,75 = \frac{75}{100}$

65 cançons $0,65 = \frac{65}{100}$

cap, la transparència, la densitat i el calor, que depenen del tipus de material.

les propietats tèrmiques

- Temperatura de canvi d'estat. Cada substància canvia d'estat a una temperatura concreta. Simanomen punt de fusió, punt d'ebullició i de sublimació, respectivament.

- Dilatació. En general, quan els cossos s'escalfen es dilaten, i quan es refreden es contrauen.

La tenacitat i la fragilitat
 Hi ha materials que resulten difícils de trencar o de deformar: són els materials tenaços.

Per contra, els materials que es trenquen amb facilitat en aplicar-los un esforç es diu que són fràgils.



COM ÉS L'ESCRITURA DISGRÀFICA

Presenta alteracions en la majoria dels gèneres gràfics o en tots:

Ordre- Situació de la massa gràfica en el full, marges, distàncies entre lletres, paraules i línees. Dificultat d'orientar-se en el marc gràfic.

Forma- Lletres mal fetes, trencades o directament omeses.

Dimensió- El tamany de les lletres no és homogèni. Hi ha desequilibri de zones. Les lletres surten de la seva zona natural.

Pressió- No hi ha control de la força aplicada a l'estri escriptor.

Velocitat- Es veu ralentida per la manca de destresa, formes inadequades i poc eficaçes. Ritme absent o inadequat.

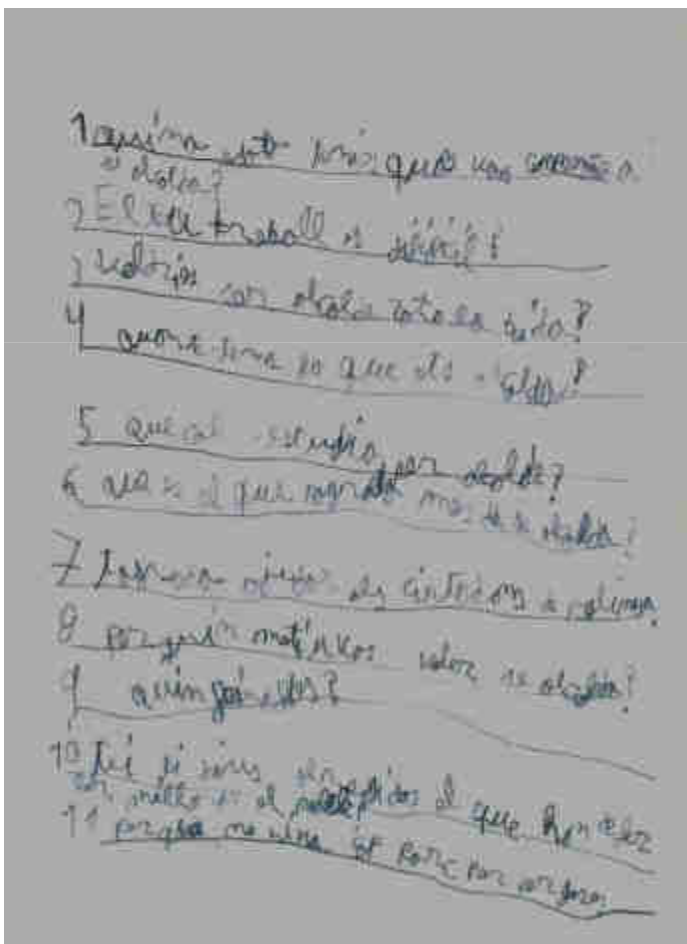
Inclinació – S'observen ambivalències en els eixos de les lletres.

Enllaç- Les lletres s'uneixen les unes amb les altres amb traços maldestres: angles, ruptures, enganxaments, tremolors



COM ÉS L'ESCRIPTURA DISGRÀFICA

Per tant l'escriptura disgràfica pot traduir-se en:



Noi, 8 anys

Una grafia difícilment llegible

En una escriptura produïda per una mà excessivament lenta i rígida en el gest gràfic

En un moviment del gest que produeix dolor o cansament

En una escriptura no representativa de la personalitat



COM ÉS L'ESCRITURA DISGRÀFICA

Iletres imprecises, poc identificables

la hermana de ~~off~~ Gloria. En la casa de la
hermana de Gloria 41 donde se va a producir una
escena que es un contrapunto por la situación que
viven los habitantes del piso de la calle d'Arbore. Frente a la
"sociedad moral" de la familia (familiares de Andrea) pero
atormetados, desquiciados por la guerra aparece el an-
te Lempore (partituras, labranes, traficantes) que
y laboria por que el de la casa de la calle Arbore.
Todo llegado al ^{fin} ~~bravo~~ representa el final del recorrido des-
cendente de Andrea y el principio de su abandono de
la situación en la que se encuentra. Tarea concierne de
la situación de esto la va a llevar a mejorar su situación

Noi, 21 anys



COM ÉS L'ESCRITURA DISGRÀFICA

dificultat en controlar les distàncies entre lletres, línees i paraules

El tren Drig es un tren que es pot dir i no el veiem
sencera per que corria el perill que el tren Drig
pomis i al tres vehicles el xaleu i el capata
el Julia i Ferralla i en una trauera d'uns. Al mit
els noms d'altres es van reunir de est xera i van
reparar el tren Drig i van a la ciutat i va
queure a una mena de tren i li va pregunta per que
no va per que la gent. Mare plora per que el
men pare. No te gema i li va dir que vinguera
i el capata li va dir que no. Servia i va
Drig que se que seia plora de gema i el
capata li va dir que continuava i el tren Drig
van que gema la roda, l'estufa, la planta
i les van veure i el pare de la mena va que
seger gema de revist de tren i o



COM ÉS L'ESCRITURA DISGRÀFICA

- no es controla el gest

come uno hombi
ilomto una cosa che
se avessi

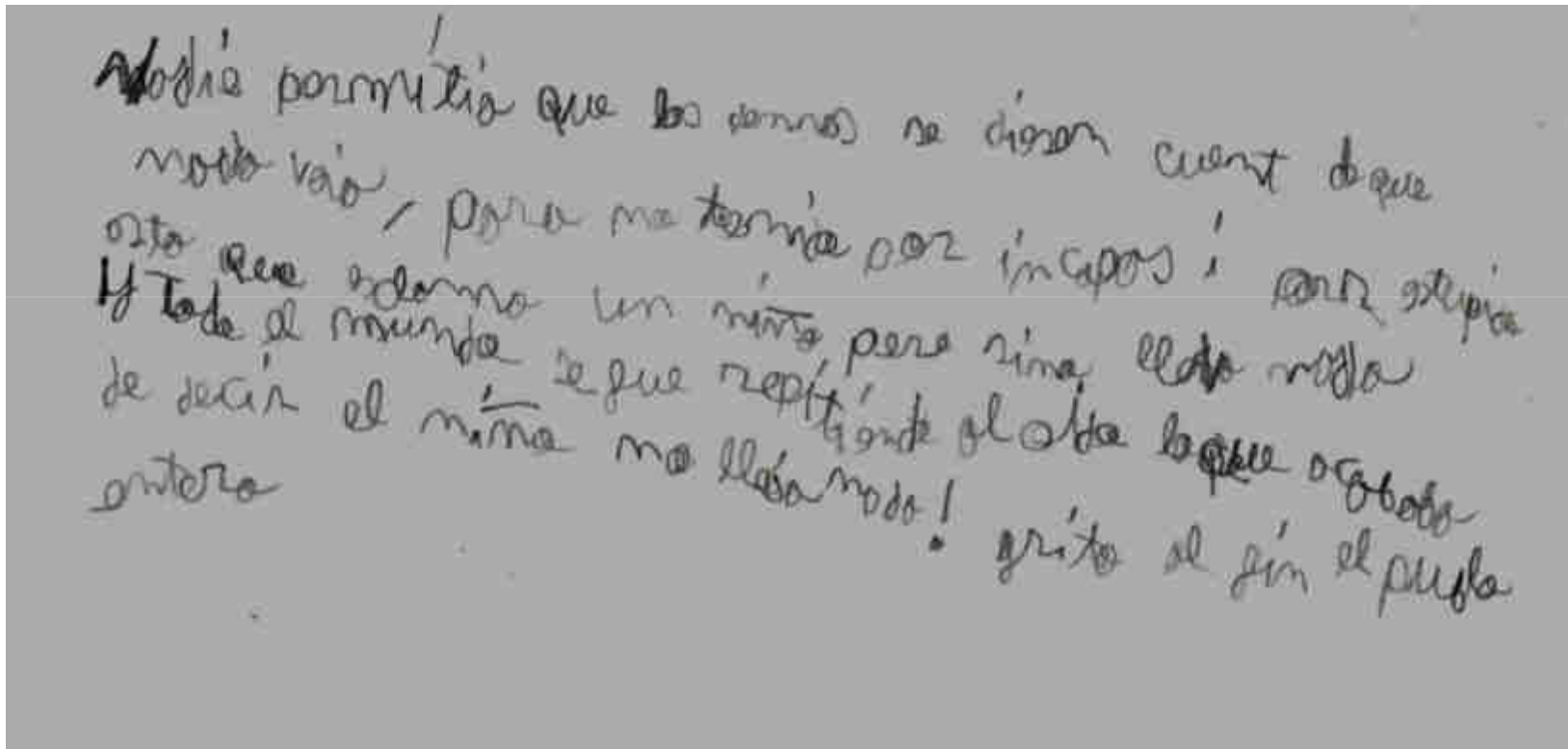
come uno
ilomto

no hom
una
se



COM ÉS L'ESCRITURA DISGRÀFICA

- falta de control en la dimensió de les lletres



Nen 10 anys



COM ÉS L'ESCRITURA DISGRÀFICA

dificultat en situar la massa gràfica

Fare mufes
dñes munde
Festego muna
may que un
unado de Reinos
que le allada
EL Magomereim

Nen , 9 anys



REPERCUSIONS

És molt important detectar la disgrafia el més aviat possible ja que, a mida que passa el temps, tendeix a empitjorar amb conseqüències físiques i psicològiques importants:

- CANSAMENT FÍSIC PER L'ESFORÇ A L'ESCRIURE
- DECEPCIÓ
- BAIXA AUTOESTIMA
- DESÀNIM
- DESMOTIVACIÓ
- MANCA DE CONFIANÇA EN LES CAPACITATS PERSONALS



Entra en una dinàmica de fracàs escolar i repercussions a nivell personal



LES CAUSES DE LA DISGRAFIA

MALS HÀBITS

Mala postura
Posició incorrecte del full



Prensions disfuncionals l'estri escriptor



LES CAUSES DE LA DISGRAFIA

DEFICIÈNCIES VISUALS



És molt important, en cas de la presència de “mala lletra”, de descartar la possibilitat de problemes de visió.

En cas de que fos així, hauríem de tractar primer la problemàtica visual i després la disgrafia resultant

En tots els nens (disgràfics o no) seria important saber quin és l'ull dominant per:

- La situació del nen a l'aula
- La posició del full, que ha d'estar sota l'ull dominant



LES CAUSES DE LA DISGRAFIA

PROBLEMES MADURATIUS

El nen/a no ha adquirit els pre-requisits necessaris (habilitats de base) per assolir l'aprenentatge de l'escriptura de forma adient.

- Coneixement i representació de l'esquema corporal
- Coordinació motora i coordinació ull-mà
- Discriminació de les formes i percepció de les relacions espacials
- Coordinació espai-temporal
- Dominància lateral i orientació esquerra-dreta
- Memòria i atenció



LES CAUSES DE LA DISGRAFIA

PROBLEMES SOCIO-AFECTIUS



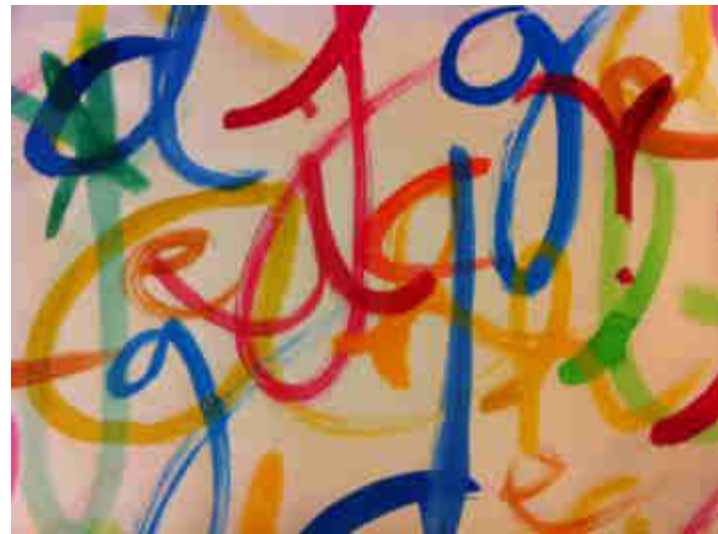
Quan la causa és psicològica principalment, s'ha de tractar primer aquesta causa i després l'alteració de l'escriptura

- Mort propera
- Economia precària
- Canvi forçat de residència, escola, etc.
- Bullying
- Divorci del pare
- Malalties a l'entorn
- Integració després d'una adopció
- Abusos sexuals
- Maltractament



LA PREVENCIÓ DE LA DISGRAFIA

- Bons hàbits escripturals (postura, posició full i prensió de l'estri escriptor)
- Desenvolupament de la motricitat (gruixuda i fina) i de la resta d' habilitats de base
- Utilització de material adient que ajudi l'infant a assolir l'escriptura amb més facilitat.
- Motivació i entrenament
- Escolarització
- Desenvolupament socio-afectiu



ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA

De vegades en escriptures que han fet l'evolució adequada trobem que, en un moment donat, comencen a presentar alteracions en la grafia. Aquestes alteracions són el que anomenem **senyals d'alarma** i representen una demanda d'ajuda

- Es presenten com expressió d'una problemàtica temporal
- Una escriptura que presenta senyals d'alarma no necessàriament ha de tenir una motricitat afectada
- Molts cops apareixen abans que la problemàtica sigui observable en el comportament
- Poden haver alteracions en un o més aspectes de l'escriptura
- A part de la presència d'un senyal d'alarma és important també valorar la seva intensitat



ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA

Els senyals d'alarma mostren alteracions en:

Espai:

- Disgregació
- Confusió
- Híper estructuració

Forma :

- Desestructuració de les lletres
- Bloqueig al final de paraula
- Retocs

Moviment :

- Estretor
- Moviment massa relaxat
- Moviment massa rígid
- Hipercinèsia

Traç:

- Traç brut
- Traç fragmentat



ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA

[illegible]

Correccions exagerades

Brutícia

Tatxats

Confusió de l'espai

Final línees ciaguts

Angoixa, preocupacions

Inseguretat

Obsessió

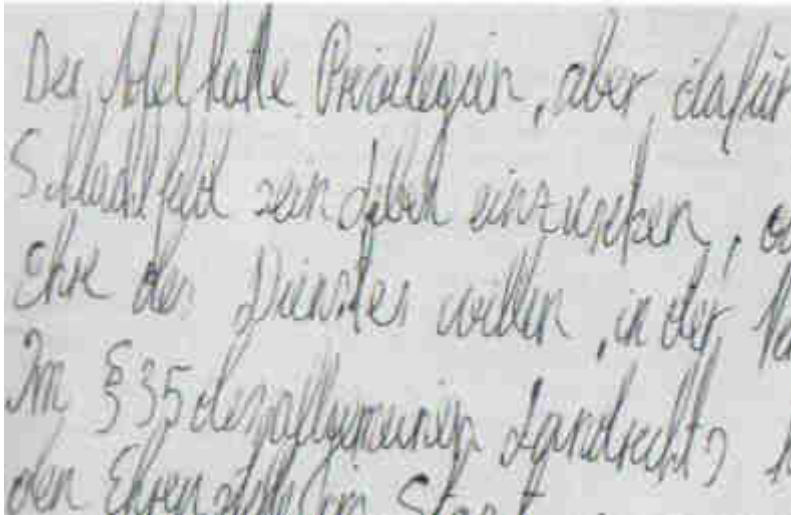
Agitació interior

Cansament psicològic

Noi, 11 anys

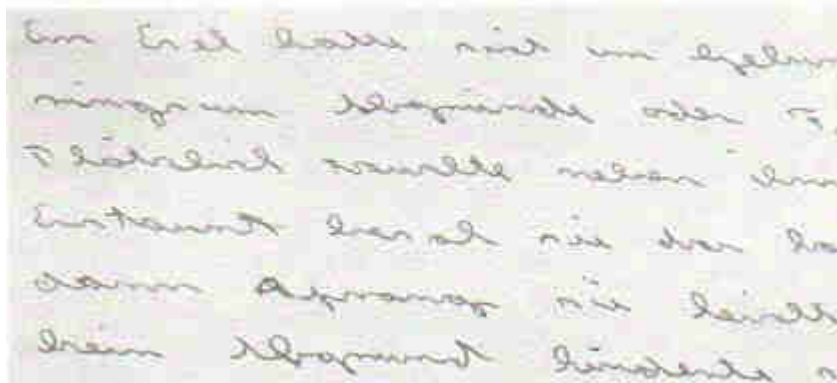


ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA



Der Adel hatte Privilegien, aber dafür
Schuld sein dabei einzusehen, ob
Ehre der Diener willen, in der
Im § 35 des allgemeinen Landrecht
den Ehren des im Staat

Grafia comprimida.



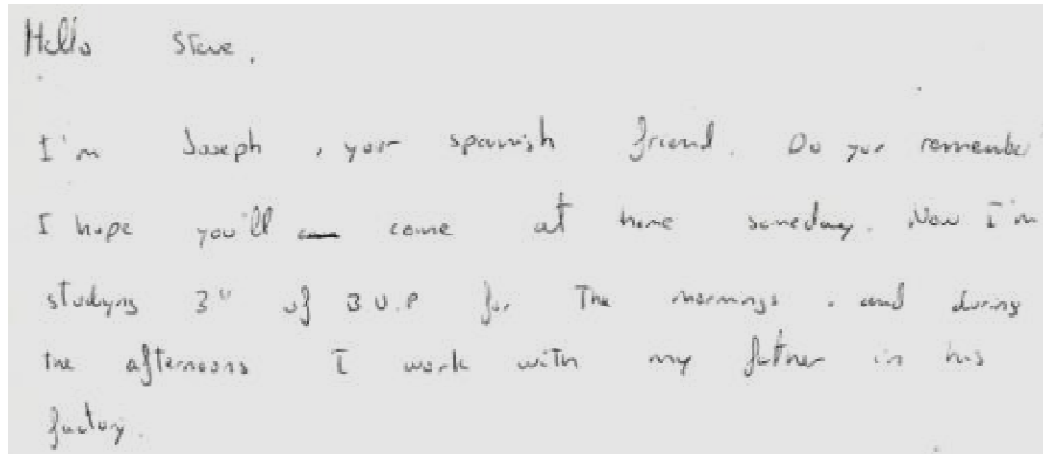
Einmal habe ich mich um gesehen
nirgendem Abgesehen von
Friedrich wurde neben ihm
entstand hier und da
dann Abgesehen von
sein Abgesehen von

Pressió de l'entorn
(personas o situacions)

Situació a la defensiva
Diseg d'escapar



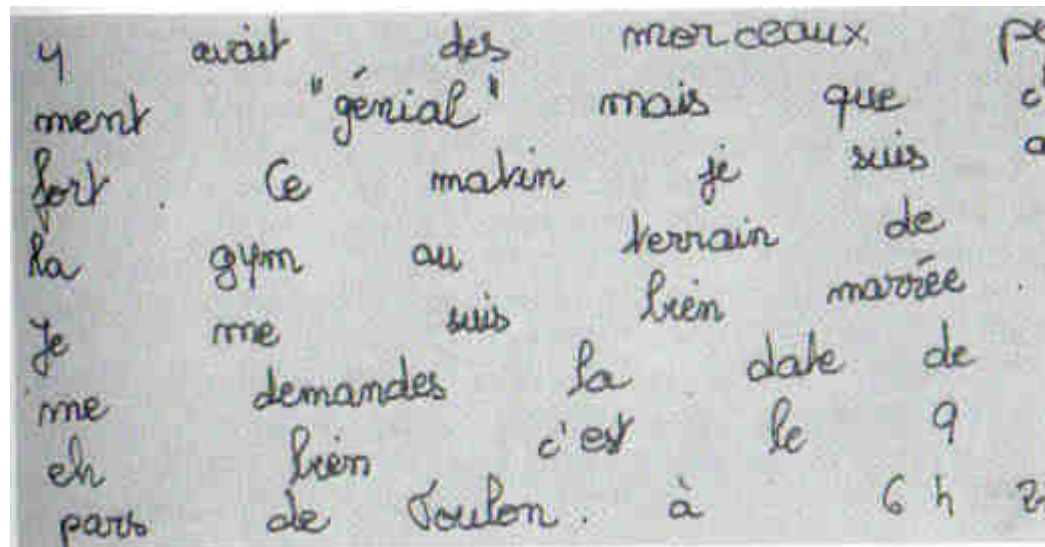
ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA



Hello Steve,
I'm Joseph, your spanish friend. Do you remember
I hope you'll ~~can~~ come at home someday. Now I'm
studying 3" of 3 U.P. for the mornings - and during
the afternoons I work with my father in his
factory.

Espais exagerats entre paraules

Predomini de les zones blanques sobre la part escrita



y avait des morceaux
ment "génial" mais que
fort. Ce matin je suis
la gym au terrain de
Je me suis bien marrée.
me demandes la date de
eh bien c'est le 9
paris de Toulon. à 6 h 22

Aïllament

Falta de contacte amb la realitat

Dispersió . Falta d'atenció /
concentració



ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA

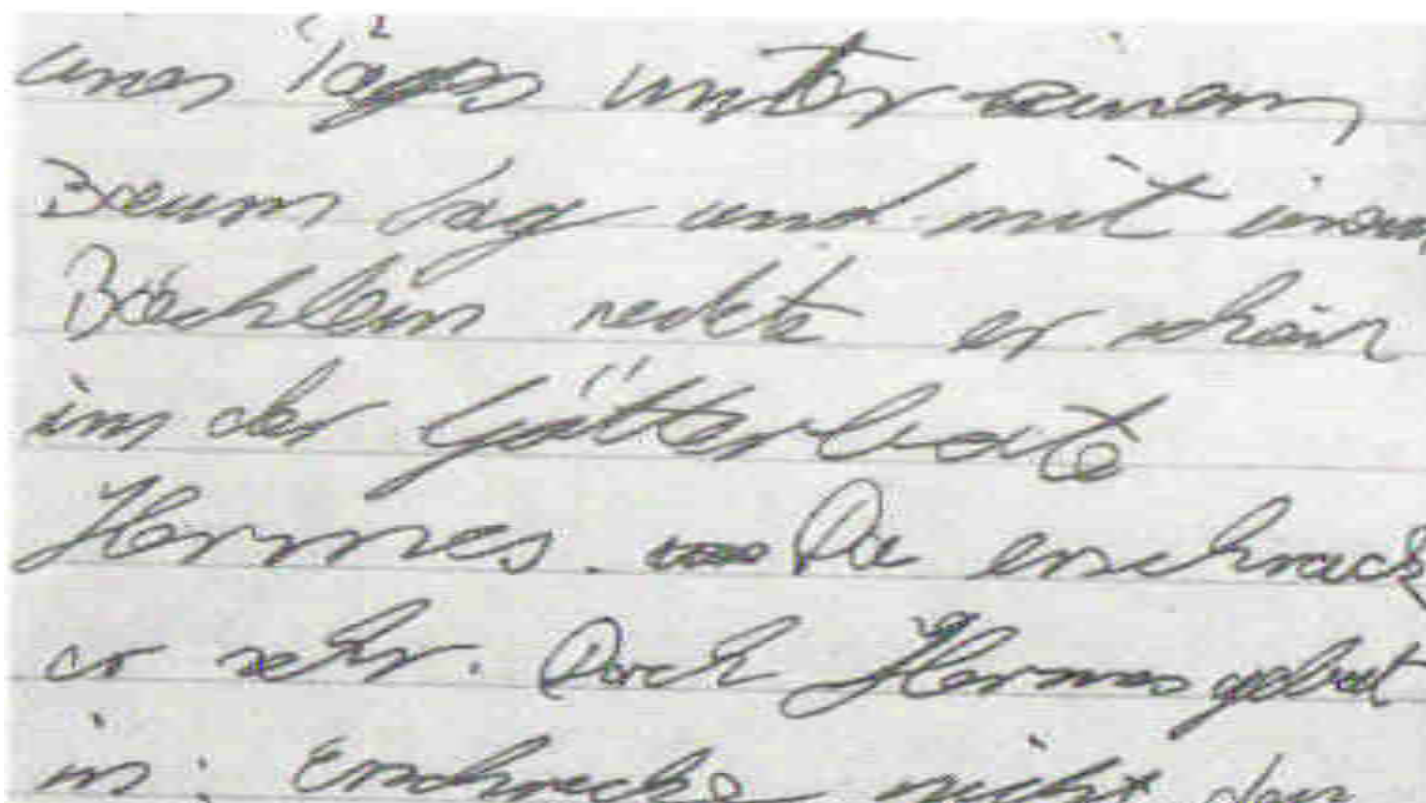
Hipercinesia

Dificultat de concentració

Agitació

Impulsivitat

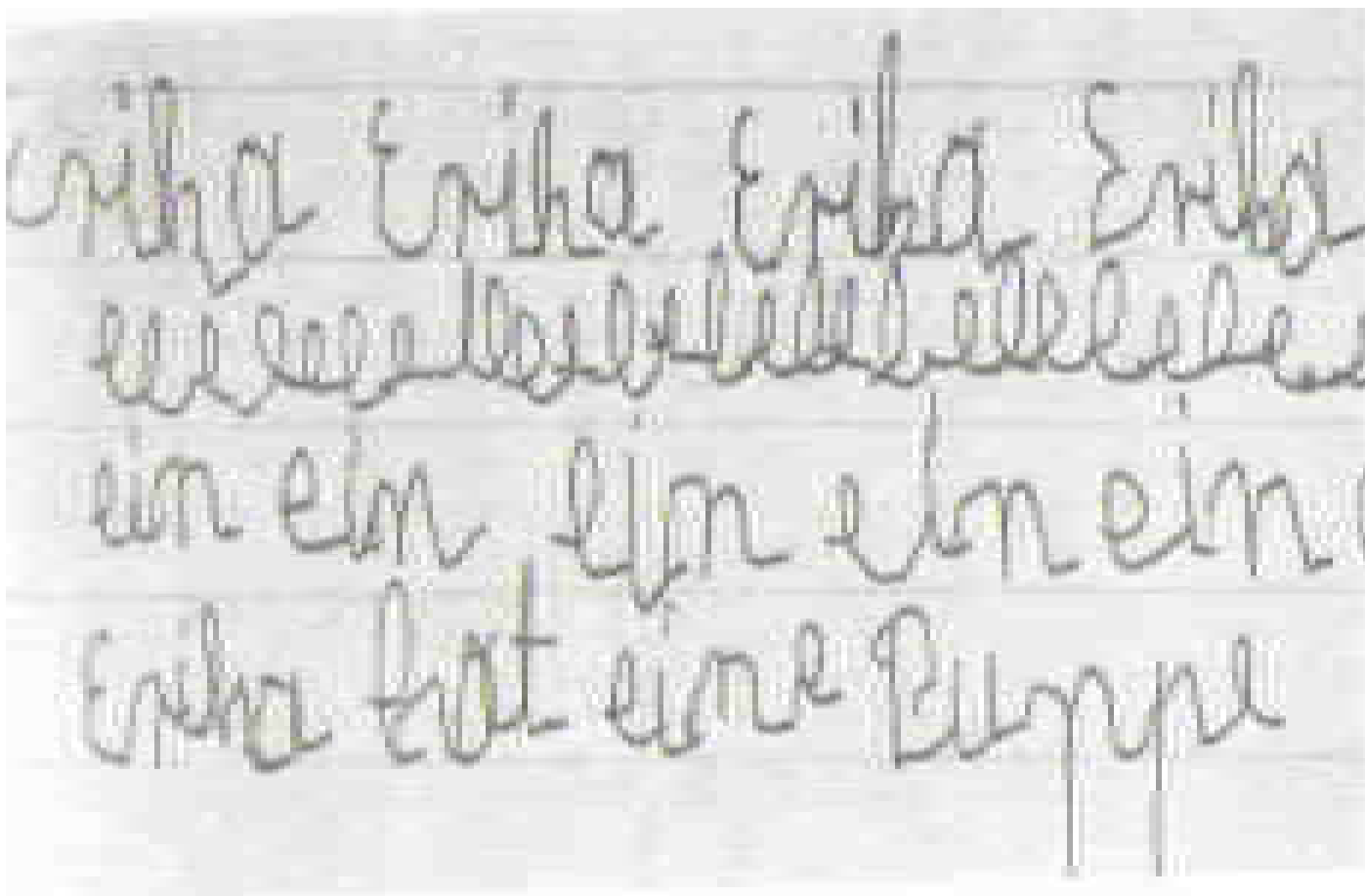
Precipitació



ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA

Fragmentació del traç

Nerviosisme
Excés de fatiga



ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA

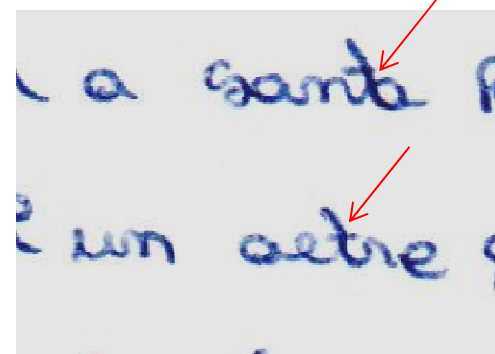
Moviment rígid
Hiperestructurada

Retraïment
Inseguretat
Poca flexibilitat

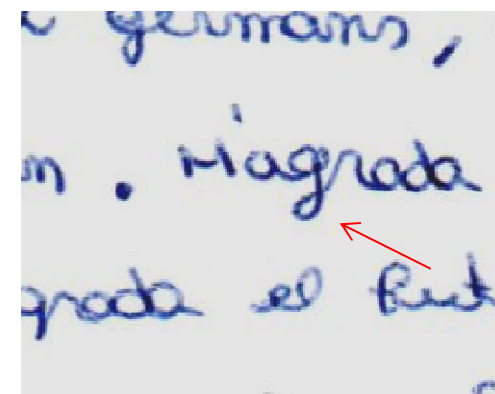
vam traslladar a Santa Rufina de Mogda. Tinc 2 germans, un
d'un cistina, i un altre germà d'un any més gran. Miagrada
activitat que lo practico tots els dies, també miagrada el but
mabio- No també ho practico a casa a la netmana. Els anys
bastant, si tinguessi que elegir escollir entre l'estiu o l'hivern
Heu conviscut una Passada Social, de confiança i sense enen
d'ajudar a la gent no hi rebre res a canvi sino ho fet d'a

(Noia, 16 anys)

Torsions pubescents



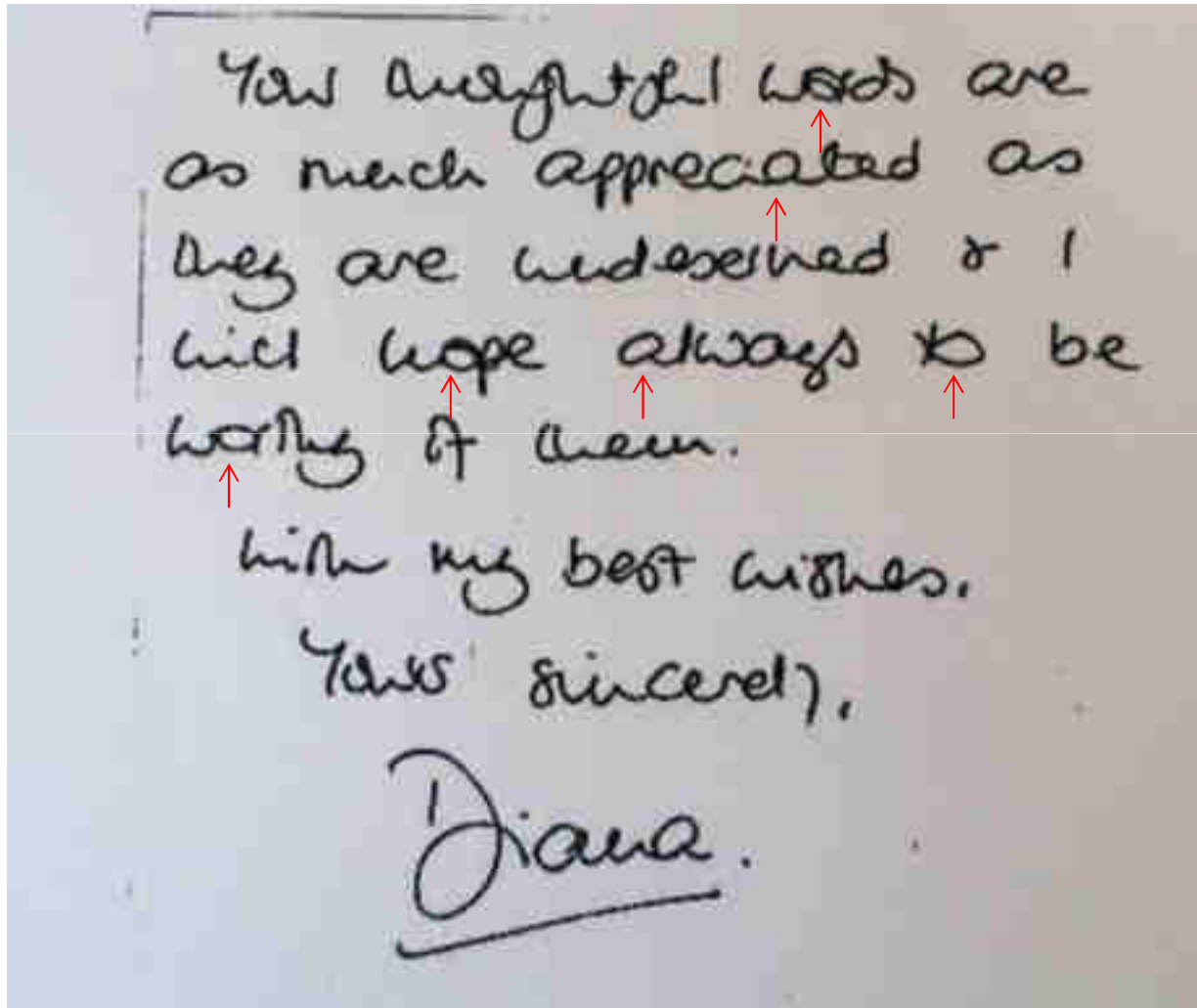
a santa R
un altre g



germans,
m. Miagrada
grada el but



ELS SENYALS D'ALARMA EN L'ESCRITURA



Escriptura
rodona amb els
òvals aixafats

Es relaciona amb
trastorns de
l'alimentació





Moltes gràcies per la vostra atenció !!



www.grafologies.com